

ZGO Bielsko-Biała

Wysokie położenie – wysokie standardy

Ma już cztery lata, ale wciąż wygląda, jak gdyby do użytku został oddany przed paroma miesiącami. Zakład Gospodarki Odpadami w Bielsku-Białej należy do ścisłej czołówki najnowocześniejszych instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce.

Rejestracja w systemie ek zarządzania i audytu EMAS, oznaczająca spełnienie wyśrubowanych wymagań ochrony środowiska, liczne wyróżnienia w prestiżowych konkursach i plebiscytach (m.in. Złota Odznaka Krajowej Izby Gospodarki Odpadami, Puchar Recyklingu Ministra Środowiska czy Lider Sortowania w Konkursie o Puchar Recyklingu), a wreszcie tytuł Dyrektora Roku 2014 dla Wiesława Pasierbka, prezesa ZGO Bielsko-Biała, w plebiscycie Krajowego Forum Dyrektorów Zakładów Oczyszczania Miast i „Przeglądu Komunalnego” to tylko część dowodów na to, że gospodarz 49. Zjazdu KFDZOM jest nietuzinkowy.

Od podziatu do rozwoju

Zakład Gospodarki Odpadami w Bielsku-Białej znajduje się we wschodniej części miasta, w dzielnicy Lipnik, na terenie wyeksploatowanego kamieniołomu, gdzie odpady zwożono od lat 60. XX wieku, choć według dzisiejszych standardów pewnie trudno byłoby to miejsce nazwać składowiskiem. Od 1991 r. gospodarką odpadami, a więc zarówno odbiorem, jak i unieszkodliwianiem odpadów, na terenie miasta Bielsko-Biała zajmował się Zakład Oczyszczania Miasta jako zakład budżetowy. W 1999 r. Rada Miejska Bielska-Białej zdecydowała się jed-

nak utworzyć spółkę akcyjną Zakład Gospodarki Odpadami, która miała się zająć przede wszystkim budową, utrzymaniem i eksploatacją składowiska odpadów oraz obiektów służących do przetwarzania i wykorzystywania odpadów. Spółka o tak zdefiniowanych zadaniach zaczęła działać w 2000 r.

Działalnością przewozową miała natomiast zająć się nowa spółka z udziałem kapitału prywatnego. W 2001 roku władze Bielska-Białej podpisały umowę ze spółką ASMABEL, należąca do firmy SITA Polska, w wyniku czego powstała firma SITA Zakład Oczyszczania Miasta, która zajęła się odbiorem odpadów komunalnych z terenu Bielska-Białej i gmin powiatu bielskiego.

O ile w ZGO 100% udziałów nadal ma miasto, o tyle kontrolę nad firmą transportową ma SITA Polska (61% udziałów). Miasto zachowało 39% udziałów.

Na początku XXI w. było już jasne, że pojemność składowiska jest ograniczona i konieczna będzie nie tylko rekultywacja dotychczasowej kwatery, ale także budowa nowej oraz zakładu wraz z instalacjami służącymi do przetwarzania odpadów, a tym samym minimalizowania ilości trafiających na składowisko. W 2003 r. oddano więc do użytku nową kwaterę składowiskową, a w kolejnych latach rozpoczęto

starania o środki z Unii Europejskiej na realizację projektu „Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami dla miasta Bielsko-Biała i gmin powiatu bielskiego”.

W stronę nowoczesności

W 2008 r. rozpoczęło się wielkie budowanie. Cały projekt składał się z trzech elementów inwestycyjnych. Pierwszym była budowa II sektora składowiska odpadów o powierzchni 4,7 ha, składającego się z trzech kwater, wyposażonych w system zabezpieczeń chroniących glebę oraz wody powierzchniowe i gruntowe przed zanieczyszczeniami. Według założeń, nowa część składowiska ma się zapełniać przez około 15 lat.

Drugim zadaniem było zamknięcie i rekultywacja starego składowiska. Powstający w tym miejscu gaz składowiskowy ujmuje i wykorzystuje zewnętrzna firma.

Trzecim, najważniejszym etapem całego unijnego projektu było zaprojektowanie i budowa Zakładu Gospodarki Odpadami wraz z infrastrukturą i osprzętem. Inwestycja trwała od 2008 do 2012 r., a jej efektem jest jeden z najnowocześniejszych zakładów do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Polsce. Rosnące wymagania związane z uzyskaniem odpowiednio wysokich poziomów recyklingu powodują, że zakłady takie jak ten w Bielsku-Białej stawiają na wysoką automatyzację procesu przetwarzania odpadów. Dotyczy to zwłaszcza sortowania. Wybudowana w ZGO sortownia o przepustowości 70 tys. ton rocznie wyposażona została w linię technologiczną przystosowaną do segregacji odpadów suchych i komunalnych zmieszanych oraz do doczyszczania odpadów zebranych selektywnie. Oprócz sita bębnowego ciąg technologiczny składa się z siedmiu separatorów optopneumatycznych, które w automatyczny sposób sortują: tworzywa sztuczne (PET biały, niebieski i zielony, PE/PP, folię), papier, kartoniki po płynnej żywności oraz frakcję wysokoenergetyczną do produkcji paliwa RDF, a także pozwalają odzyskać metale żelazne i nieżelazne, ponadto zaś

Przepustowość kompostowni wynosi 25 tys. ton/rok

Proces sortowania jest wysoko zautomatyzowany

Dzięki licznym separatorom udaje się odzyskiwać dużą część surowców

z kabiny wstępnej segregacji, kabiny doczyszczającej oraz prasy belującej.

W początkowym okresie funkcjonowania duże problemy technologiczne sprawiały popioły, których zawartość w zmieszanych odpadach była bardzo wysoka. Objęcie selektywną zbiórką tego rodzaju odpadu znacznie jednak poprawiło sytuację. Warto zaznaczyć, że mimo czterech już lat funkcjonowa-

nia sortownia w ZGO nadal wygląda jak nowa, a to dzięki temu, że personel każdego dnia po skończonej pracy sprząta obiekt. – Porządek musi być! Bez względu na to przestrzegamy, każdego dnia po wyłączeniu maszyn 15-osobowa ekipa sprząta sortownię – mówi Wiesław Pasierbek, prezes ZGO.

Kolejnym ważnym ogniwem zakładu jest kompostownia, składająca się

z 15 w pełni zamkniętych bioreaktorów. Hermetyzacja całego procesu przetwarzania odpadów była w Bielsku-Białej niezbędna. W początkowej fazie funkcjonowania obiektu oraz po wprowadzeniu systemu zbiórki odpadów na „suche” i „mokre” do Zakładu docierały bowiem skargi okolicznych mieszkańców na uciążliwości zapachowe, związane również z lokalizacją Zakładu w terenie. W ramach hermetyzacji zabudowano m.in. plac dojrzewania kompostu w systemie pryzmowym oraz zhermetyzowano strefę przyjęcia odpadów do kompostowni.

Przepustowość kompostowni wynosi 25 tys. ton/rok. Procesowi kompostowania poddawane są odpady mokre, frakcja 0-80 z sortowania, a także odpady zielone zebrane w sposób selektywny. Powietrze poprocesowe z procesu kompostowania jest ujmowane i oczyszczane dwustopniowo: na płucze i filtrze biologicznym, co służy neutralizacji uciążliwych zapachów towarzyszących temu procesowi. Redukcji substancji złośliwych służy także

nowo wybudowana podczyszczalnia odcieków ze składowiska.

Miejsca pracy i efekty ekologiczne

Na terenie ZGO istnieje także stacja demontażu odpadów wielkogabarytowych o przepustowości 2400 ton/rok, stanowisko kruszenia i przetwarzania odpadów budowlanych o przepustowości 3700 ton/rok, magazyn dla odpadów niebezpiecznych wysegregowanych oraz magazyn surowców wtórnych wydzielonych w sortowni. Ponadto Zakład prowadzi dwa punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, do którego mieszkańcy codziennie zwożą posegregowane odpady. Przy budynku administracji wybudowano z kolei estetyczną ścieżkę ekologiczną ze stanowiskami do zabaw dla dzieci, które przyjeżdżają tu na lekcję ekologii. – Pamiętajmy też, że efektem inwestycji w Zakład są również nowe miejsca pracy dla mieszkańców Bielska-Białej i okolic, dające pewne i stabilne zatrudnienie – podkreśla prezes Pasierbek.

Realizacja całego unijnego projektu kosztowała blisko 110 mln zł (z czego 64,4 mln zł to dofinansowanie z UE, a 15,7 mln zł pożyczki z WFOŚiGW), ale warto było wydać tak dużą kwotę. Zastosowanie nowych technologii pozwala nie tylko odzyskiwać różne rodzaje frakcji materiałowych, ale również ograniczać kierowanie odpadów do składowania. Obecnie z całego strumienia odpadów, które przywożone są do ZGO, na składowisko trafia ok. 30%. Dzięki efektywnej pracy w czerwcu br. zakład osiągnął 23-procentowy poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia surowców wtórnych (w przepisach wymagany jest poziom 18%). Aby jeszcze poprawić ten wynik, w Bielsku-Białej wprowadzona została osobno selektywna zbiórka szkła (wcześniej w jednym pojemniku z metalami, papierem i tworzywami zbierane były jako frakcja „sucha”).

ZGO posiada dziś, oczywiście, status RIPOK-u i przyjmuje odpady z Bielska-Białej i ośmiu okolicznych gmin.

Lech Bojarski

Profesjonalne maszyny dla perfekcjonistów!

ISEKI

MADE IN JAPAN

Szeroka gama maszyn ISEKI do wielu zastosowań. Przetestuj u najbliższego dealera lub u siebie. Sprawdź co znaczy japońska precyzja.

Kontakt w Polsce: dilerzy Iseki na www.iseki.pl lub tel. 609-660-140, e-mail: polska@iseki.de